

Прогнозите сочат, че до 2050г. населението на Земята ще достигне 9 милиарда души. Изхранването на прогресивно нарастващото население ще доведе до продоволствена криза, поради завишеното търсене на храни и селскостопански суровини. Благоприятните природни и географски особености на България, както днес, така и в бъдеще, ще определят селското стопанство като основен отрасъл в българската икономика. Приоритет на всички правителства би трябвало да бъде изграждането на модерно земеделие, конкурентноспособно в ЕС и на световните пазари.

В тази връзка смятам, че осигуряването на продоволствена сигурност не представлява сериозен проблем за страната ни. За бъдещото развитие на земеделието ни е необходимо държавата да изработи стратегия, която да гарантира оптимални условия за подкрепа на българските земеделски производители.

Основен проблем, който оказва силно въздействие върху ефективността на селското стопанство е демографският срив особено в селските райони, където е съсредоточена голяма част от селскостопанското производство. Това е тенденция, която се очертава не само у нас, но и в целия Европейски съюз. Трудоспособните хора емигрират в големите градове. За справянето с това и за да се направи привлекателна дейност развиването на земеделие в селските райони основна роля играят програмите на ЕС, в частност ПРСР - Програма за развитие на селските райони.

Членството на България в ЕС спомогна за развитието на едрото земевладелие, но поради спецификата на обществото ни е необходимо да се стимулира и модернизира средната земеделска собственост. В много от европейските държави като модел тя се оказва много ефективна. Бъдещите усилия на държавната администрация е необходимо да се насочат в тази посока. За да бъдат по-достъпни мерките и да е налице по-голяма усвояемост на средствата от ПРСР би трябвало да се улесни документацията при кандидатстване. Институциите, отговарящи за земеделието трябва навременно да осигуряват нужната информация на земеделските производители и да им оказват повече помощ за изготвянето на проектите. Например това може да бъде постигнато чрез повишаване ефективността на държавната администрация и провеждане на допълнителни обучения на служителите и назначаването на квалифицирани такива.

Държавата гарантира висок процент на печалба на големите търговски вериги, крупните арендатори и монополите. Това води до унищожаване на дребните производители, както и малкия и среден бизнес, свързан със земеделието. Едно ефективно стопанство може да се крепи на устоите именно на малките производители. Големият внос на селскостопански продукти от ЕС и другите страни, които в повече от случаите са по-некачествени от българските, но често с по-ниски цени, не стимулират родното производство. Фактите показват, че дори в ЕС при правилно провеждана политика може да се осъществява протекционизъм. Следователно българското правителство би трябвало да подходи към една такава политика, която да насърчава българските производители на селскостопански стоки; да осигури равнопоставеност на субсидиите на селскостопанските продукти спрямо другите държави в ЕС.

Общозвестен факт е и наличието на висока корупция не само в селското стопанство, а и във всички сектори в българската икономика и администрация. Големият дял на сивия сектор също играе негативна роля. Приоритетно за справянето с тези проблеми е належащо все по-бързо да се въведе електронно правителство и прозрачна съдебна система, с голям процент на гражданско участие.

За да бъде селското стопанство привлекателен и рентабилен сектор трябва да се изгради добра инфраструктура. Съвременният живот изисква мобилност и това ще подобри условията на живот в селата, респективно ще намалее безработицата чрез създаване на нови работни места и ще се съживят запустелите региони.

Важно условие за устойчиво развитие на земеделието е внедряването на модерни технологии и инвестирането в иновации. Съчетани с традиционните методи ще повишат производителността и ще направят този сектор конкурентноспособен. Същевременно трябва да се засили финансирането за извършване на научна и развойна дейност, което може да бъде ключ към укрепването на българското селско стопанство.

С развитието на едно модерно и устойчиво земеделие не само ще се повишат икономическите показатели и ще бъде създадена продоволствена сигурност, а и ще се спомогне за запазването на българския бит и култура.